

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ (ΑΡ.2) ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ ΤΟΥ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (4^Η ΕΚΔΟΣΗ)

1. Η παράγραφος 88, τροποποιείται με τη διαγραφή της φράσης «Σημειώνεται ότι βάσει των περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμων του 1997 έως (Αρ. 3) του 2013» και την αντικατάσταση του άρθρου «ο» που ακολουθεί με το κεφαλαίο «Ο».
2. Μετά την παράγραφο 88 ακολουθεί η πιο κάτω νέα παράγραφος 88Α:

88Α. Άνευ επηρεασμού των διατάξεων των παραγράφων 87(i) και 88 για την εξακρίβωση της ταυτότητας φυσικών προσώπων, κατ' εξαίρεση, και μόνο για σκοπούς εφαρμογής του περί της Συγκρισιμότητας των Τελών, της Αλλαγής Λογαριασμού Πληρωμών και της Πρόσβασης σε Λογαριασμούς Πληρωμών Νόμου του 2017 (Ν. 64(Ι)/2017, εφεξής «ο Νόμος»), ο προσδιορισμός της ταυτότητας των νομίμως διαμενόντων στην Ένωση, κατά την έννοια του άρθρου 2 του Νόμου, μπορεί να γίνει με την προσκόμιση στο πιστωτικό ίδρυμα επίσημων εγγράφων που εκδίδονται από τις αρμόδιες κυπριακές αρχές νοουμένου ότι αυτά ικανοποιούν τα εξής κριτήρια:

 - α) φέρουν τη φωτογραφία καθώς και, κατ' ελάχιστον, τα ακόλουθα προσωπικά στοιχεία του κατόχου: όνομα, ημερομηνία γέννησης και υπηκοότητα/χώρα καταγωγής.
 - β) φέρουν ημερομηνία λήξης και είναι σε ισχύ (δηλαδή δεν έχουν λήξει).
 - γ) φέρουν ένα μοναδικό χαρακτηριστικό αριθμό/κωδικό.

Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να ζητούν από τα φυσικά πρόσωπα που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου να προσκομίσουν κατά το άνοιγμα λογαριασμού, εφόσον διαθέτουν, την ταυτότητα ή το διαβατήριο ή αντίγραφα αυτών, ή οποιαδήποτε άλλα έγγραφα που δύναται να είναι βοηθητικά στην ταυτοποίησή τους.
3. Η παράγραφος 89 τροποποιείται με την προσθήκη της ακόλουθης πρότασης στο τέλος της παραγράφου: «Αντίθετα, σε ό,τι αφορά την εξακρίβωση και επαλήθευση της ταυτότητας βάσει της παραγράφου 88Α για πρόσωπα που έχουν αιτηθεί διεθνή προστασία ή που έχουν ήδη αναγνωρισθεί ως πολιτικοί πρόσφυγες ή ως κάτοχοι συμπληρωματικής προστασίας, σε περίπτωση που περιέλθει εις γνώσιν τους πληροφορία ή έχουν βάσιμες υποψίες ως προς τη γνησιότητα των εγγράφων που αναφέρονται στην παράγραφο 88Α, τα πιστωτικά ιδρύματα δεν πρέπει να αποτεινόνται στην Πρεσβεία ή το Προξενείο της χώρας προέλευσης των φυσικών προσώπων στην Κύπρο ή σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που βρίσκονται στη χώρα προέλευσης των φυσικών προσώπων για την εξακρίβωση της γνησιότητας των πιστωτικών εγγράφων, παρά μόνο στην αρμόδια εκδίδουσα αρχή της Δημοκρατίας, βάσει γραπτής εξουσιοδότησης που δίνεται από τον πελάτη κατά το άνοιγμα λογαριασμού.
4. Μετά την παράγραφο 90 ακολουθεί η πιο κάτω νέα παράγραφος 90Α:

90Α. Άνευ επηρεασμού των διατάξεων της παραγράφου 87(ii), στην περίπτωση (και μόνο) των προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 88Α και μόνο για σκοπούς εφαρμογής του Νόμου, η εξακρίβωση της διεύθυνσης της κατοικίας/διαμονής του πελάτη μπορεί να γίνει, πέραν από τους προτιμητέους τρόπους που περιγράφονται στην παράγραφο 90, με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

 - (i) Με τη διεύθυνση που αναγράφεται σε ένα από τα επίσημα έγγραφα για τα οποία γίνεται αναφορά στο άρθρο 88Α και που μπορεί να αντιπροσωπεύει ακόμα και την προσωρινή διεύθυνση του προσώπου που αιτείται την έναρξη επιχειρηματικής σχέσης (π.χ. ενός κυβερνητικού κέντρου υποδοχής αιτητών πολιτικού ασύλου ή ενός μη-κυβερνητικού οργανισμού που βοηθά το εν λόγω πρόσωπο).
 - (ii) Με ένορκη δήλωση της διεύθυνσής τους καθώς και της υποχρέωσης να ενημερώσουν το πιστωτικό ίδρυμα, το συντομότερο δυνατόν, σε περίπτωση αλλαγής της διεύθυνσής τους.
5. Μετά το μέρος 4.14.2.9 της Οδηγίας προστίθεται το ακόλουθο νέο μέρος:

4.14.2.10 Πελάτες που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 64(Ι)/2017

161Α. Τα πιστωτικά ιδρύματα θεσπίζουν πολιτικές και διαδικασίες, λαμβάνουν μέτρα και εφαρμόζουν διαδικασίες ελέγχου βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου για τις επιχειρηματικές σχέσεις με πρόσωπα που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου.

161Β. Ο συνδυασμός του γεωγραφικού κινδύνου και της αβεβαιότητας σε ό,τι αφορά τα έγγραφα ταυτοποίησης των προσώπων που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου ενδέχεται να συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας για τα πιστωτικά ιδρύματα, ο οποίος ωστόσο μπορεί να είναι διαχειρίσιμος με την εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων και διαδικασιών βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου. Μέτρα και διαδικασίες στοχευόμενα προς τις συγκεκριμένες κατηγορίες προσώπων δύναται να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

 - (i) όρια/περιορισμούς, βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου, στα προϊόντα και τις υπηρεσίες που θα παρέχονται από τα πιστωτικά ιδρύματα με απώτερο στόχο την καλύτερη διαχείριση του κινδύνου ξεπλύματος παράνομου χρήματος χωρίς να διακυβεύεται η συμμόρφωση με τις παραμέτρους λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά (άρθρο 18(1) του Νόμου),
 - (ii) διαδικασίες ελέγχου που θα διασφαλίζουν ότι ο κάτοχος του λογαριασμού θα προσκομίζει έγκαιρα τα απαιτούμενα έγγραφα μόλις αυτά λήγουν,

- (iii) ενσωμάτωση των ιδιαιτεροτήτων των προσώπων που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου (π.χ. αιτητές πολιτικού ασύλου, πολιτικοί πρόσφυγες, κάτοχοι συμπληρωματικής προστασίας, θύματα εμπορίας ή/και εκμετάλλευσης προσώπων) στα μέτρα, τις διαδικασίες και τα συστήματα των πιστωτικών ιδρυμάτων. Οι ιδιαιτερότητες αυτές μπορεί να αφορούν συχνές αλλαγές της διεύθυνσης διαμονής των εν λόγω προσώπων, τη διενέργεια συχνών μικρών συναλλαγών με τις χώρες προέλευσης και τη λήψη κρατικής βοήθειας (π.χ. δικαιούχοι ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος),
- (iv) αποστολή της αλληλογραφίας των προσώπων αυτών μέσω συστημένου ταχυδρομείου ή μέσω υπαλλήλου του πιστωτικού ιδρύματος ως επιπρόσθετο μέτρο δέουσας επιμέλειας για την εξακρίβωση της διεύθυνσης του πελάτη.

Νοείται ότι η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων να εφαρμόσουν τα απαραίτητα μέτρα δέουσας επιμέλειας όπως η δημιουργία του οικονομικού προφίλ των πελατών και η συνεχής παρακολούθηση των συναλλαγών ισχύει όπως για όλους τους πελάτες.

Σε περίπτωση που τα πιστωτικά ιδρύματα αποφασίσουν να αρνηθούν ή να περιορίσουν τις υπηρεσίες σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά για σκοπούς συμμόρφωσής τους με την παρεμπόδιση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, θα πρέπει να τεκμηριώνουν το λόγο αυτών των ενεργειών και να είναι έτοιμα να αποδείξουν στην αρμόδια αρχή ότι αυτά τα μέτρα ήταν κατάλληλα και ανάλογα του κινδύνου που εγκυμονούσε η επιχειρηματική σχέση με το συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο.

6. Η παράγραφος 138 τροποποιείται, με τη διαγραφή της φράσης «Για ποσά που είναι ίσα ή υπερβαίνουν...» μέχρι το τέλος της παραγράφου και την αντικατάστασή της ως εξής:

«Βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου και επί δειγματοληπτικής βάσης, τα πιστωτικά ιδρύματα επιλέγουν συναλλαγές για τις οποίες ζητείται λίστα με τα στοιχεία των πελατών του Ιδρύματος Πληρωμών ή του Ιδρύματος Ηλεκτρονικού Χρήματος και τα αντίστοιχα ποσά που ανταποκρίνονται στο ύψος της επιλεγμένης συναλλαγής. Δειγματοληπτικά και ανάλογα με τον κίνδυνο ζητούνται αντίγραφα των εγγράφων προσδιορισμού ταυτότητας και εξακρίβωσης της διεύθυνσης. Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης αξιολογεί τις επιχειρηματικές σχέσεις με τα Ιδρύματα Πληρωμών και τα Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος στη βάση βαθμολογικού πίνακα (scorecard), καθώς και οποιωνδήποτε άλλων πληροφοριών που συνθέτουν το οικονομικό προφίλ και προφίλ κινδύνου τους. Οι νέες επιχειρηματικές σχέσεις θα πρέπει να τύχουν της πρώτης τους αξιολόγησης σε ένα χρόνο από την ημερομηνία έναρξής τους και ακολούθως η επαναξιολόγηση θα γίνεται αναλόγως του αποτελέσματος του βαθμολογικού πίνακα».

7. Η παράγραφος 139, αντικαθίσταται με την ακόλουθη παράγραφο:

139. Στην περίπτωση που ζητείται το άνοιγμα γενικού λογαριασμού πελατών από Αδειούχο Αποδέκτη Κλάσης Β («αδειούχος») όπως ορίζεται στο άρθρο 61(1) του περί Στοιχημάτων Νόμου του 2012, τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να προχωρούν στο άνοιγμα και τήρηση τέτοιου λογαριασμού, νοουμένου ότι ικανοποιούνται, κατ' ελάχιστον οι πιο κάτω προϋποθέσεις:

- (i) Ο αδειούχος κατέχει άδεια Κλάσης Β από την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων ή από αντίστοιχη αρμόδια αρχή κράτους-μέλους της ΕΕ και υπόκειται σε εποπτεία για σκοπούς συμμόρφωσης με την παρεμπόδιση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να ζητούν και να λαμβάνουν αντίγραφο της άδειας που έχει χορηγηθεί στον αδειούχο από την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων ή την αντίστοιχη αρχή κράτους-μέλους της ΕΕ καθώς και άλλα στοιχεία και πληροφορίες που επιβεβαιώνουν ότι ο αδειούχος υπόκειται σε εποπτεία για σκοπούς συμμόρφωσης με την παρεμπόδιση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- (ii) Τα πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας για τον αδειούχο πριν από την έναρξη της επιχειρηματικής σχέσης, όπως προβλέπονται στον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο του 2007, ως έχει τροποποιηθεί και στην παρούσα Οδηγία.
- (iii) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης αξιολογεί τις επιχειρηματικές σχέσεις με τους αδειούχους στη βάση βαθμολογικού πίνακα (scorecard), καθώς και οποιωνδήποτε άλλων πληροφοριών που συνθέτουν το οικονομικό προφίλ και προφίλ κινδύνου τους. Οι νέες επιχειρηματικές σχέσεις θα πρέπει να τύχουν της πρώτης τους αξιολόγησης σε ένα χρόνο από την ημερομηνία έναρξής τους και ακολούθως η επαναξιολόγηση θα γίνεται αναλόγως του αποτελέσματος του βαθμολογικού πίνακα.
- (iv) Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του λογαριασμού, τα πιστωτικά ιδρύματα ελέγχουν κατά πόσον η πιστωτική κίνηση συνάδει με την αναμενόμενη σύμφωνα με το οικονομικό προφίλ του πελάτη, καθώς και κατά πόσον η πιστωτική κίνηση είναι εντός των αναμενόμενων βάσει των οικονομικών καταστάσεων ορίων. Περαιτέρω, επιβεβαιώνουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα με βάση επίσημα στοιχεία της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων ή αντίστοιχης αρχής κράτους-μέλους της ΕΕ ότι το πιστωτικό υπόλοιπο του λογαριασμού πελατών είναι τουλάχιστον ίσον με το υπόλοιπο όλων των λογαριασμών των παικτών με τον αδειούχο. Επίσης, βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου και επί δειγματοληπτικής βάσης, τα πιστωτικά ιδρύματα επιλέγουν συναλλαγές για τις οποίες ζητείται λίστα με τα στοιχεία των πελατών του αδειούχου και τα αντίστοιχα ποσά που ανταποκρίνονται στο ύψος της επιλεγμένης συναλλαγής. Δειγματοληπτικά και ανάλογα με τον κίνδυνο ζητούνται αντίγραφα των εγγράφων προσδιορισμού ταυτότητας και εξακρίβωσης της διεύθυνσης των πελατών των αδειούχων για να διαπιστωθεί ότι τηρούνται κατ' ελάχιστον οι πρόνοιες της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματο-

πιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, για όσους κατέχουν άδεια από αρχή κράτους-μέλους της ΕΕ. Σημειώνεται ότι η εν λόγω Οδηγία υποχρεώνει τους αδειούχους να εφαρμόζουν μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη κατά την είσπραξη των κερδών, κατά την κατάθεση του στοιχήματος ή και στις δύο περιπτώσεις, όταν πραγματοποιούν συναλλαγές που ανέρχονται σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο των €2.000, είτε η συναλλαγή πραγματοποιείται με μία και μόνη πράξη είτε με περισσότερες της μιας πράξεις που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους.

8. Η προτελευταία γραμμή της παραγράφου 140 τροποποιείται με τη διαγραφή της φράσης «όλες οι απαιτήσεις της παραγράφου 86 της παρούσας Οδηγίας καθώς και».
9. Η πρώτη γραμμή της παραγράφου 142 τροποποιείται με τη διαγραφή του αριθμού 139 στην πρώτη γραμμή και την αντικατάστασή του με τον αριθμό 140.